

Upravni sud Republike Hrvatske

Zakon o upravnim sporovima (Narodne novine broj 53/91, 9/92, 77/92)

Članak 6.

RJEŠENJE O ZAHTJEVU ZA UTVRĐIVANJE PRAVA NA OBNOVU
RATOM OŠTEĆENOG OBJEKTA JE UPRAVNI AKT.

(Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br. Us-7650/1995 od 19. ve-
ljače 1997.)

Iz obrazloženja

“Tužiteljica je spisu priložila presliku svog zahtjeva koju je uputila Uredu za obnovu Vlade Republike Hrvatske 8. kolovoza 1995. godine kao predstavku - prigovor na usmenu odluku Ureda za obnovu u Lipiku.

Tužiteljica nije svom zahtjevu priložila i svoj pismeni zahtjev upućen nadležnom tijelu.

Uz tužbu je priloženo ‘izvješće’ Ministarstva razvitka i obnove od 19. rujna 1995. godine u kojem je tužiteljica obaviještena u svezi sa svojom predstavkom od 8. kolovoza 1995. godine glede nezaključivanja ugovora o obnovi u ratu oštećene obiteljske kuće, da se njezina predstavka upućuje Uredu za obnovu u Lipiku sa zahtjevom da se preispita i o rezultatu izvijesti tužiteljicu i ministarstvo. Tužiteljica je upućena da prema Uredbi o organiziranju i financiranju ratom oštećenih obiteljskih kuća V. i VI. stupnja oštećenja (“Narodne

novine', broj 37/95) o pravu na izvođenje radova obnove ne odlučuje Ministarstvo razvitka i obnove, već rješenje donosi područno povjerenstvo za obnovu, pa je valjalo njezinu predstavku dostaviti Uredu za obnovu u Lipiku radi provođenja postupka i donošenja odluke.

Međutim, u međuvremenu donesen je Zakon o obnovi, a prema odredbi članka 34. toga Zakona pravo na obnovu obiteljskih kuća i stanova IV., V. ili VI. stupnja oštećenja, kao i pravo na potporu za opremanje tih kuća i stanova prema odredbi članka 15. ovog Zakona utvrđuje svojim rješenjem županijski ured nadležan za poslove obnove na zahtjev korisnika prava na obnovu. Zahtjev se podnosi putem poglavarstva općine odnosno grada na čijem je području obiteljska kuća ili stan koji su predmet obnove. Uz zahtjev iz stavka 1. ovog članka prilaže se odgovarajuća dokumentacija iz članka 16. stavka 2. istog Zakona.

Prema odredbi članka 15. u svezi s člankom 17. istoga Zakona, protiv rješenja kojim se utvrđuje pravo na obnovu, nezadovoljna stranka ima pravo žalbe Ministarstvu razvitka i obnove u roku od 8 dana od dana dostave rješenja.

Stoga, ako tužiteljica smatra da joj pripada pravo na obnovu njezine obiteljske kuće, treba se pismeno obratiti županijskom uredu nadležnom za poslove obnove, putem poglavarstva općine odnosno grada na čijem je području obiteljska kuća ili stan koji su predmet obnove.

Ako županijski ured u zakonom predviđenom roku njezin zahtjev ne riješi, ili tužiteljica ne bude zadovoljna odlukom koju to nadležno tijelo donese, tužiteljica ima pravo žalbe Ministarstvu razvitka i obnove u roku od 8 dana od dana dostave rješenja.

Ako o zahtjevu tužiteljice ne bi odlučilo niti tijelo prvog stupnja, županijski ured nadležan za poslove obnove, a niti bi žalbu riješilo Ministarstvo, tužiteljica u tom slučaju mora ponoviti svoje traženje za rješavanje žalbe Ministarstvu razvitka i obnove, pa tek ako po proteku 7 dana nakon ponovljenog traženja ne dobije odgovor na svoj zahtjev i žalbu, ona može u skladu s odredbom članka 26. Zakona o upravnim sporovima podnijeti tužbu zbog šutnje upravnih tijela.

Budući da tužiteljica nije postupila tako, niti u skladu s odredbama Zakona o upravnim sporovima u odnosu na propise Uredbe o organiziranju i financira-

nju obnove ratom oštećenih obiteljskih kuća V. i VI. stupnja oštećenja, koja je bila na snazi u vrijeme kada je tužiteljica dobila izvješće Ministarstva razvitka i obnove, smatra se da je njezina tužba podnesena prije vremena te ju je trebalo odbaciti temeljem odredbe članka 30. stavka 1. točke 1. Zakona o upravnim sporovima.”

Članak 6.

ODLUKA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O PRIJENOSU SREDSTAVA, DONESENA TEMELJEM ČLANKA 5. STAVKA 2. ZAKONA O ZABRANI RASPOLAGANJA I PREUZIMANJA SREDSTAVA ODREĐENIH PRAVNIH OSOBA NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE, NIJE UPRAVNI AKT.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, br. Us-5064/1994 od 10. travnja 1997.)

Iz obrazloženja:

“Tužitelj je pokrenuo upravni spor radi poništenja Odluke Vlade Republike Hrvatske od 28. travnja 1994. o prijenosu nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske Hrvatskom Crvenom križu koja je objavljena u ‘Narodnim novinama’, broj 36/94 od 5. svibnja 1994.

Pobijanu Odluku Vlada Republike Hrvatske donijela je na temelju odredbe članka 5. stavka 2. Zakona o zabrani raspolaganja i preuzimanja sredstava određenih pravnih osoba na teritoriju Republike Hrvatske (‘Narodne novine’, broj 29/94). Tom odredbom je propisano da Vlada Republike Hrvatske može, iznimno od odredbe stavka 1. istog članka, na prijedlog nadležnog ministarstva donijeti odluku da se sredstva koja su na temelju Uredbe o zabrani raspolaganja i preuzimanja sredstava određenih pravnih osoba na teritoriju Republike Hrvatske (‘Narodne novine’, broj 40/92, 100/93, 102/93, 108/93) postala vlasništvo Republike Hrvatske, prenesu na drugu pravnu osobu.

Dakle, radi se o raspolaganju vlasnika svojom nekretninom.

Budući da osporena Odluka ne predstavlja upravni akt, već akt raspolaganja vlasnika nekretninama, to se protiv nje ne može voditi upravni spor, već nastali spor oko toga stranke mogu rješavati samo u postupku pred nadležnim sudom.”

Članak 6.

ODLUKA HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU O PRIHVAĆANJU ILI NEPRIHVAĆANJU PONUDE NA JAVNO OGLAŠEN NATJEČAJ O PRODAJI DIONICA DRUŠTVENOG PODUZEĆA U POSTUPKU PRETVORBE NIJE UPRAVNI AKT, VEĆ AKT POSLOVANJA.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, br. Us-6923/1995 od 15. svibnja 1997.)

Iz obrazloženja:

“Dopisom od 27. srpnja 1995. godine Hrvatski fond za privatizaciju obavijestio je tužitelja, kao podnositelja ponude za kupnju dionica oglašenu u ‘Večernjem listu’ od 24. svibnja 1995. godine, da Upravni odbor Fonda za privatizaciju nije prihvatio ponudu, a da će se neprodane dionice prenijeti na fondove u skladu sa Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

U konkretnoj se stvari ne radi o upravnom aktu u smislu odredbe članka 6. Zakona o upravnim sporovima. Ovo zato jer je Hrvatski fond za privatizaciju državno tijelo koje ima javne ovlasti te rješava o pravima i obvezama pojedinaca ili organizacija samo u dijelu u kojem su mu takve ovlasti dane Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća (‘Narodne novine’, broj 19/91, 83/92, 94/93, 2/94, 9/95). One se odnose prvenstveno na odredbe o davanju suglasnosti na autonomno određen način pretvorbe društvenih poduzeća, imenovanje upravnih odbora i drugo. Međutim, prodaja dionica ili uloga, nakon što su zakonom utvrđena prava prioriteta na kupnju konzumirana, jest akt poslovanja.

Iz rečenoga slijedi da odluka uprave Fonda o prihvaćanju ili neprihvaćanju ponude na javno oglašen natječaj o prodaji dionica društvenog poduzeća u postupku pretvorbe nije upravni akt već akt poslovanja.”

Carinski zakon (Narodne novine broj 53A/91, 33/92, 26/93, 106/93, 92/94)

Članak 54.

AKO JE UVOZ ROBE OBAVLJEN UZ PRIMJENU CARINSKOG KONTINGENTA A ROBA NIJE IZVEZENA U ODREĐENOM ROKU, SMATRA SE DA JE ROBA STAVLJENA U SLOBODAN PROMET PRIJE CARINJENJA TE CARINARNICA POKREĆE POSTUPAK CARINJENJA

PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI (ČLANAK 228. STAVAK 2.) UZ PRIMJENU
ČLANKA 22. TOČKA 9. OVOGA ZAKONA.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, br. Us-9135/1995 od 6. ožujka 1997.)

Iz obrazloženja:

“U spisu predmeta nalazi se uvozna carinska deklaracija u kojoj je navedeno da je predmet uvoza živa junad za tov. Uvoz je odobren uz primjenu carinskog kontingenta, primjenom članka 54. Carinskog zakona. U rubrici broj 8 uvozne carinske deklaracije kao carinski obveznik označen je tužitelj ‘V’ iz ‘Z’.

Neprijeporno je da roba koja je bila predmetom uvoza nije izvezena u određenom roku pa je stoga carinarnica po službenoj dužnosti bila ovlaštena izvršiti obračun uvoznih pristojbi.

Prema odredbi članka 23. stavka 1. Carinskog zakona, carinski obveznik je i osoba koja robu unosi u carinsko područje Republike Hrvatske, a prema navedenoj uvoznoj carinskoj deklaraciji nije dvojbeno da je uvoznik robe tužitelj ‘V’ iz ‘Z’. Prigovori su tužitelja da nije dao jamstvo za krajnjeg korisnika robe ‘S’ te da je krajnji korisnik i obveznik uvoznih davanja na robu, jer su predmet ugovornih odnosa između tužitelja, kao uvoznika i krajnjeg korisnika robe, u što se sud ne može upuštati, niti je to predmet ovoga upravnog spora.

Prigovor tužitelja da iz osporenog rješenja nije vidljiva pravna osnova temeljem koje je rješenje doneseno i na čemu se temelji visina utvrđenih davanja, nije osnovan.

Iz obrazloženja osporenog rješenja razvidno je da su carinska davanja razrezana temeljem članka 228. stavka 2. i članka 22. stavka 1. točke 9. Carinskog zakona i te odredbe su pravilno primijenjene. Porez na promet razrezan je temeljem članka 28. stavka 3. točke 4. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, u svezi s člankom 19. stavkom 1. točkom 1. Carinskog zakona.

Prigovor tužitelja da bi se u ovom slučaju radilo o uvozu robe koja predstavlja reprodukcijski materijal i da stoga takva roba ne podliježe plaćanju carine, posebne takse i poreza na promet, jest neutemeljen. Neprijeporno je da je uvoz robe izvršen temeljem odredbe članka 54. Carinskog zakona uz odobrenje za primjenu carinskog kontingenta, slijedom čega se za robu uvezenu po navedenoj osnovi, i po shvaćanju ovoga suda primjenjuje odgovarajući postupak u slučaju da roba ne bude izvezena u roku određenom u rješenju o odobrenju uvoza bez plaćanja carine i pod uvjetima predviđenim člankom 22. točkom 9. Carinskog zakona.”

Zakon o izvlaštenju (Narodne novine broj 9/94, 35/94)

Članak 31.

RATNA OPASNOST SMATRA SE VIŠOM SILOM U SMISLU OVE ZAKONSKE ODREDBE TE ROK ODREĐEN ČLANKOM 48. STAVKOM 2. ZAKONA O IZVLAŠENJU NE TEČE ZA TO VRIJEME.

(Odluka Upravnog suda Republike Hrvatske, br. Us-1840/1997 od 17. prosinca 1997.)

Iz obrazloženja:

“Odredbe o poništavanju pravomoćnog rješenja o eksproprijaciji koja je izvršena na temelju propisa o eksproprijaciji koji su bili na snazi do 22. ožujka 1978. godine, što je ovdje slučaj jer je eksproprijacija izvršena 1976. godine, sadržane su u odredbi članka 48. stavka 2. Zakona o izvlaštenju. Prema navedenom propisu takvo će se pravomoćno rješenje o eksproprijaciji poništiti ako do dana stupanja na snagu ovog zakona korisnik eksproprijacije nije izgradio objekt ili izveo radove radi kojih je nekretnina ekspropirirana.

Sud nalazi osnovanim shvaćanje tuženog tijela da rok određen navedenom odredbom članka 48. stavka 2. ne teče za vrijeme trajanja više sile u smislu odredbe članka 31. stavka 2. Zakona o izvlaštenju.

Zakon o izvlaštenju stupio je na snagu 18. veljače 1994. godine pa je do tog dana korisnik eksproprijacije morao izgraditi objekt ili izvesti radove radi kojih je nekretnina ekspropirirana. Međutim, kako je osnovano shvaćanje tuženog tijela da rok ne teče za vrijeme trajanja više sile, s kojom se izjednačuju ratne opasnosti, a prema navodima žalbe izgradnja puta nije se mogla izvesti zbog ratnih razloga, ovaj sud nalazi da nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja time što je tijelo prvog stupnja upozoreno da treba od nadležnog tijela zahtijevati obavijest o trajanju ratnih opasnosti.”

*Priredila Mira Štern**